

Aplikovaná sociální psychologie

ÚVODNÍ SETKÁNÍ

Vyučující

Mgr. et Mgr. Jan Mareš, Ph.D. (IVDMR FSS MU), učo 22918

- mares@ped.muni.cz
- diskusní fórum předmětu
- konzultační hodiny: pondělí 10:00-11:00; jindy jen po předchozí domluvě
 - (Katedra psychologie, Poříčí 31, Brno)

MgA. Lenka Remsová (KSocPed PedF MU), učo 70805

doc. PhDr. Jiří Němec, Ph.D. (KSocPed PedF MU), učo 35929

Základní informace o kurzu

Cílem kurzu je

- připomenout vybrané sociálně-psychologické teorie a fenomény a zasadit je do kontextu běžné zkušenosti i profesní zkušenosti sociálního pedagoga. Kurz bude rozdělen do částí více teoretický a do částí založených na práci s vlastním zážitkem a jeho reflexí.

Požadavky na ukončení kurzu

- aktivní účast na seminářích
- seminární úkol prezentovaný v semináři/v ISu
- zápočtový test v zápočtovém týdnu

-
1. **Sociální psychologie** – stručné opakování (vývoj oboru, známé experimenty, teorie komunikace...)
 2. **Člověk a sociální prostředí.** Sebepercepce a sebe prezentace jako výsledek sociální interakce a sociálního učení. Atribuce.
 3. **Skupinové procesy,** skupinová dynamika, vývoj sociální skupiny.
 4. **Sociální vliv,** sociální tlak, konformita
 5. **Hodnoty, postoje,** ovlivňování postojů, persuaze, manipulace.

Když se řekne sociální psychologie...

Informační zdroje

Literatura

- Hayesová, N.: Základy sociální psychologie. Portál 1998.
- Řezáč, J.: Sociální psychologie. Paido, Brno 1998.
- Philip G. Zimbardo: Moc a zlo . Knižovna ceny Nadace Dagmar a Václava Havlových Vize 97, Moraviapress, a. s., Praha 2005,

Rozšiřující literatura

- Hewstone, M, Stroebe W.: Sociální psychologie. Portál, Praha 2006.
- Nakonečný, M.: Sociální psychologie. Academia, Praha 1999.
- Výrost, J., Slaměník I. (Eds.): Sociální psychologie. ISV, Praha 1997.
- Výrost, J., Slaměník I, (Eds): Aplikovaná sociální psychologie I. Portál, Praha 1998.
- Výrost, J., Slaměník I. (Eds.): Aplikovaná psychologie II. Grada, Praha 2001.
- Výrost, J., Slaměník I, (Eds): Aplikovaná sociální psychologie III. Portál, Praha 2002.

Internetové zdroje

- <http://www.spring.org.uk/>
- <http://www.all-about-psychology.com/>
- (atp.)

Časopisy

- Journal of Personality and Social Psychology,
- Journal of Experimental Social Psychology,
- Personality and Social Psychology Bulletin.

Dále...

- Noviny, časopisy, soc. okolí...

Why We Do Dumb or Irrational Things: 10 Brilliant Social Psychology Experiments

Spark

17 STEPS
THAT WILL
BOOST YOUR
MOTIVATION
FOR ANYTHING

DR JEREMY DEAN
Author of PSYBLOG

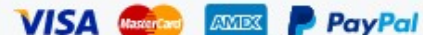
BONUS: Includes easy-to-follow summary of all the points

Spark by Dr Jeremy Dean

"Spark" is a step-by-step guide to using psychological techniques to achieve the goals you want. From the author of

\$10.00

Buy it now

Sociální psychologie

Žitá individuální zkušenost (implicitní teorie)

Popkulturní fenomén

- Slavné experimenty (Zimbardo, Milgram, Asch)
- ...nyní jako tv. show...

Vědní disciplína s různými akcenty (mezi psychologii a sociologií)

- Momentálně velmi kritizovaná zevnitř i zvenku
 - (možnosti replikace a publikační zkreslení) – viz další slidy (Odb. 1)
 - Nebo podíl verbální a neverbální komunikace http://technet.idnes.cz/neverbalni-komunikace-statistika-mytus-mehrabian-fsl-/veda.aspx?c=A160314_134426_veda_pka

Odb. 1 Estimating the Reproducibility of Psychological Science

<https://osf.io/ezcuj/wiki/home/>

<http://www.sciencemag.org/content/349/6251/aac4716.full?ijkey=1xgFoCnpLswpk&keytype=ref&siteid=sci>

Výběrový rámec: ročník 2008,

- Psychological Science (PSCI), Journal of Personality and Social Psychology (JPSP), Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition (JEP:LMC).

36% replikací dospělo ke statisticky významnému závěru

47% originálních velikostí účinku bylo v 95%CI pro replikační velikosti účinku

68% účinků je statisticky významných i po zkombinování originálních a replikovaných výsledků

Odb. 1 Co z replikačního projektu plyne?

Možnost sebekontroly není ve vědě jen teoretická

Jednotlivým studiím, byť kvalitním, nelze příliš věřit, zvláště když víme o existujících publikačních zkresleních.

Divergent interests (1 of 2)

To be a good scientist...	To be a good academic...
Be skeptical of your results	"Sell" your results
Interpret conclusions carefully	Highlight/exaggerate importance
Publish negative results	Publish "strategically"
Ignore social prestige	Use impact factors to make writing decisions
Challenge authority	Cite authority. Make friends.
Replicate. Replicate.	Replicate... if you must
Novel exciting results are less likely to be true. Double-check them.	Publish novel exciting results before you get scooped.

Odb. 1 Poznámky

V tomto kurzu se neučíme, jak dělat vědu, jak věda funguje atd. Zaměříme se místo toho na to, jak vyrábět „poznatky“ tak, aby byly v souladu s premisou, že psychologie je věda.

To znamená

- Zkombinovat tradiční zdroje poznatků - vždy
- Nahradit „pravdivost-nepravdivost“ možností diskuze platností (validit) v jejich mnoha významech
- Umožnit tuto diskuzi transparentností a systematičností (v postupech i v jazyce)
objektivita
- Počítat s replikováním – výzkum vs. studie
- Vycházet z dat svých a kolegů
- Souhlasit s některými filozofickými východisky (zejm. stabilita a poznatelnost světa, existence stabilních kauzálních vztahů)

„Vědecký“ tedy znamená vzniklý výše uvedeným způsobem uvažování.

Projeví se to mimo jiné tím, že ze svého jazyka vyřadíme „dokázat“ a nahradíme jej „podporováním“.

Odb. 1 Pseudověda

Parazitování na pověsti vědy

Chronické nenaplňování většiny nároků kladených na vědu

- Bránění přezkumu
- Mlžení
- Málo dat
- Argumentace ad hominem - autoritou
- Argumentování nejasnými pojmy vč. odkazu na dosud neznámé mechanismy

Odb. 1 Souhrn

Cestou si můžete všimnout toho, co a kdo všechno je součástí vědy – toho velkého intelektuálního podniku, který je dnes stejně tak ekonomickou, kulturní či vojenskou institucí, jako je společenskou institucí, která nám pomáhá porozumět světu kolem nás.